

til Felts mod denne Ændring i Lovforslaget, og jeg nærer ikke nogen som helst Tvivl om, at havde han gjort det, altsaa kæmpet for *det*, som var hans Overbevisning den Gang, og som ganske sikkert maa være det endnu — det maa jeg da gaa ud fra —, vilde det være lykkedes at faa det ført tilbage til den Skikkelse, som Lovforslaget havde, da det sidst forlod Folketinget. Der maa altsaa være Indflydelser, der har gjort sig gældende, som jeg ikke kan kontrolere, men det var mig en Glæde den Gang at se det ærede Medlem hejse Flaget og hejse et rent Flag; det har været mig en mindre Glæde nu at se ham ganske stryge Flaget og putte det i Lommen.

Den næste Ændring, som er indført af Landstinget, blev ogsaa omtalt af det ærede Medlem — et Ændringsforslag i samme Retning var stillet af det konservative Folkeparti her i Folketinget —, og den gaar ud paa, at hvis et Majorat bestaar af en enkelt Hovedejendom, maatte der ikke kræves Jordafstaaelse af et saadant Omfang, at Jord og Bygninger kommer til at staa i Misforhold til hinanden. Vi fandt, at det var en fuldkommen naturlig og rimelig Bestemmelse, men kunde ikke finde Ørenlyd den Gang. Nu er det altsaa lykkedes at faa vedtaget dette Ændringsforslag, hvilket maa hilses med Tilfredshed. Der var adskillige andre Ændringer, som vilde have gjort dette Lovforslag rimeligere og retfærdigere overfor Lens- og Stamhusbesidderne, og som uden Skade for Lovens Princip kunde have været gennemført, men man har altsaa stillet sig uvillig overfor det, og paa det nuværende Tidspunkt finder det konservative Folkeparti ikke Anledning til at stille særlige Ændringsforslag. Det vilde jo kun være til Parade.

Jeg skal med Hensyn til Lovforslagets § 4 dog sige, at naar Lensbesidderne selv har indgivet Andragende om, at ikke de $\frac{2}{5}$ af de Værdier, der overtages af Besidderne, men Halvdelen af Værdierne skulde sikres de nærmeste Successorer, forekommer det mig, at man dog kunde have imødekommet dem paa dette Punkt. Der vil utvivlsomt senere blive krævet Domstolsafgørelse med Hensyn til Successorerens Ret, og jeg maa fastholde de Forbehold, jeg tog ved Lovforslagets Behandling sidst her i Tinget, og som for øvrigt er understregede stærkt af vor ærede Ordfører i Landstinget.

Landstingets Affattelse af § 5, som alle Partier har været enige om, er ganske

givet meget uheldig og i Virkeligheden ganske ulogisk.

Det konservative Folkeparti har trods væsentlige og vægtige Betæneligheder ved dette Lovforslag ganske specielt med Hensyn til Successorerens Ret stillet sig paa det Standpunkt, at Partiet som saadant ikke vil modsætte sig Lovforslaget.

Vi beklager meget, at forskellige Ændringer, som vi har ønsket, ikke har kunnet gennemføres. Vi mener, at Loven paa adskillige Punkter vil blive betænkelig, ogsaa juridisk set, og i saa Henseende har vi fralagt os ethvert Ansvar og taget ethvert Forbehold, men naar vi desuagtet ikke vil stemme mod Lovforslaget — Partiet som saadant vil stemme derfor —, er det under Hensyn til, hvad den konservative Ordfører i Landstinget gjorde gældende, at vi nødvendigvis maa have en Løsning paa dette Spørgsmaal. Den Løsning, der her skaffes, er ikke saaledes, som vi har ønsket den — den er ikke retfærdigt virkende, og den kunde have været meget mere retfærdigt virkende, medens Lovens Formaal dog var blevet fyldestgjort —, vi har strittet imod til det sidste, men det har været forgæves, og derfor tager vi vore Forbehold overfor Loven i det hele taget.

Justitsministeren (Zahle): Det er et meget sjældent Tilfælde, jeg er i i Dag: at kunne komme tilbage fra det høje Landsting med et Lovforslag og rose den Behandling, det har været Genstand for der. Det maa jeg gøre i Dag. Det Lovforslag, som blev vedtaget af Folketinget, var efter min Mening et godt og et forsvarligt Forslag, men saadan som det nu kommer tilbage fra Landstinget, er det bedre, end det var, før Landstinget fik det til Behandling. Gid det herefter maatte blive Regelen, at det gik saadan i Rigsdagen! Man kan efter min Mening af den Behandling, som Lovforslaget har været Genstand for i Landstinget, tydeligt spore den Forandring, der er foregaaet med Landstinget efter Gennemførelsen af Grundloven af 5. Juni 1915. Jeg er nemlig sikker paa, at Landstinget efter Forfatningen af 1866 aldrig havde vedtaget et Lovforslag som det, her foreligger.

Jeg skal først tillade mig at sige lidt om nogle enkelte af de foretagne Ændringer for at fjerne mulig Uklarhed. I § 3, 5te Stykke, blev der af Landstinget indføjet den Bestemmelse, at „hvis et Majorat bestaar af en enkelt Hovedejendom med Tilliggende, maa Jordafstaaelsen til Staten